

I

(Законодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/1056 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 24 юни 2021 година

за създаване на Фонда за справедлив преход

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 175, трета алинея и член 322, параграф 1, буква а) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Сметната палата ⁽¹⁾,

като взеха предвид становищата на Европейския икономически и социален комитет ⁽²⁾,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽³⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽⁴⁾,

като имат предвид, че:

- (1) В контекста на следващата многогодишна финансова рамка нормативната уредба, уреждаща политиката на Съюза за сближаване за периода 2021—2027 г., допринася за изпълнението на ангажиментите на Съюза за прилагане на Парижкото споразумение, прието съгласно Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата ⁽⁵⁾ (наричано по-нататък „Парижкото споразумение“), чрез полагане на по-нататъшни усилия за ограничаване на покачането на температурата до 1,5°C над нивата от прединдустриалния период и за постигане на целите на ООН за устойчиво развитие чрез концентриране на финансирането от Съюза върху екологични цели. Чрез настоящия регламент следва да бъде изпълнен един от приоритетите, определени в съобщението на Комисията от 11 декември 2019 г., озаглавено „Европейският зелен пакт“, като настоящият регламент е част от Плана за инвестиции за устойчива Европа, в който се предвижда специално финансиране по механизма за справедлив преход в контекста на политиката на сближаване с цел да се покрият социалните, икономическите и екологичните разходи, свързани с прехода към неутрална по отношение на климата и кръгова икономика, при което всички оставащи емисии на парникови газове се компенсират чрез еквивалентно абсорбиране.
- (2) Преходът към неутрална по отношение на климата и кръгова икономика представлява една от най-важните цели на политиката на Съюза. На 12 декември 2019 г. Европейският съвет одобри целта за постигане на неутрален по отношение на климата Съюз до 2050 г. в съответствие с целите на Парижкото споразумение. Въпреки че борбата с изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда ще донесе ползи за всички в дългосрочен план и ще създаде възможности и предизвикателства за всички в средносрочен план, не всички региони и държави членки започват своя преход от една и съща позиция, нито имат еднакъв капацитет да реагират. Някои са по-напреднали от други, а преходът оказва по-осезаемо социално, икономическо и екологично въздействие върху регионите, които в голяма степен разчитат на изкопаеми горива за енергопотребление — особено на каменни и

⁽¹⁾ ОВ С 290, 1.9.2020 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ С 311, 18.9.2020 г., стр. 55 и ОВ С 429, 11.12.2020 г., стр. 240.

⁽³⁾ ОВ С 324, 1.10.2020 г., стр. 74.

⁽⁴⁾ Позиция на Европейския парламент от 18 май 2021 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 7 юни 2021 г.

⁽⁵⁾ ОВ L 282, 19.10.2016 г., стр. 4.

лигнитни въглища, торф и битуминозни шисти — или на промишлени сектори с висок интензитет на емисиите на парникови газове. Подобна ситуация създава риск не само от различна скорост на прехода в Съюза по отношение на действията в областта на климата, но и от задълбочаване на различията между регионите, което е в ущърб на целите за социално, икономическо и териториално сближаване.

- (3) За да бъде успешен и социално приемлив за всички, преходът трябва да бъде справедлив и приобщаващ. Поради това Съюзът, държавите членки и техните региони трябва да отчитат неговото социално, икономическо и екологично въздействие от самото начало и да използват всички възможни инструменти за смекчаване на неблагоприятните последици. Бюджетът на Съюза има важна роля в това отношение.
- (4) Както се посочва в Европейския зелен пакт и в Плана за инвестиции за устойчива Европа, действията, обхванати от следващата многогодишна финансова рамка за периода 2021—2027 г. следва да бъдат допълнени с механизъм за справедлив преход. Той следва да допринесе за преодоляване на социалните, икономическите и екологичните последици, по-специално за работниците, засегнати в процеса на прехода към неутрален по отношение на климата Съюз до 2050 г., чрез обединяване на разходите от бюджета на Съюза за постигане на целите в областта на климата и социалните цели на регионално равнище и чрез стремеж към високи социални и екологични стандарти.
- (5) С настоящия регламент следва да се създаде Фондът за справедлив преход (ФСП), който е един от стълбовете на механизма за справедлив преход, изпълняван в рамките на политиката на сближаване. Целите на ФСП са да се смекчат неблагоприятните последици от климатичния преход чрез подпомагане за най-засегнатите територии и работници и да се насърчи балансиран социално-икономически преход. В съответствие с единствената специфична цел на ФСП подкрепяните от ФСП действия следва да допринасят пряко за смекчаване на въздействието на прехода чрез намаляване на отрицателното въздействие върху заетостта и чрез финансиране на диверсификацията и модернизирването на местната икономика. Единствената специфична цел на ФСП е установена на същото равнище и е посочена заедно с целите на политиката, определени в Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁶⁾.
- (6) Като отразява това, че Европейският зелен пакт е стратегията на Съюза за устойчив растеж и с оглед на значението на борбата с изменението на климата съгласно ангажиментите на Съюза за изпълнение на Парижкото споразумение и целите на ООН за устойчиво развитие, с ФСП се цели да се допринесе за интегрирането на действията в областта на климата и екологичната устойчивост и за постигането на общата цел 30 % от бюджетните разходи на Съюза да са в подкрепа за целите в областта на климата и за амбицията 7,5 % от годишните разходи по МФР през 2024 г. и 10 % от годишните разходи по МФР през 2026 г. и 2027 г. да бъдат за цели, свързани с биологичното разнообразие, като се взема предвид съществуващото припокриване между целите по отношение на климата и биологичното разнообразие. Ресурсите от определения за ФСП пакет допълват инвестициите, необходими за постигане на общата цел 30 % от бюджетните разходи на Съюза да допринасят за постигането на целите в областта на климата. Заедно с ресурсите, прехвърлени на доброволни начала от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), създаден с Регламент (ЕС) 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁷⁾ и Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), създаден с Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁸⁾, тези ресурси следва да допринасят в пълна степен за постигането на посочената цел. В този смисъл, ФСП следва да оказва подкрепа за дейности, които се осъществяват при зачитане на стандартите и приоритетите на Съюза в областта на климата и околната среда и не нанасят значителни вреди на екологичните цели по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁹⁾ и които гарантират прехода към нисковъглеродна икономика по пътя към постигане на неутрален по отношение на климата Съюз до 2050 г.

⁽⁶⁾ Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансови правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (вж. стр. 159 от настоящия брой на Официален вестник).

⁽⁷⁾ Регламент (ЕС) 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. относно Европейския фонд за регионално развитие и относно Кохезионния фонд (вж. стр. 60 от настоящия брой на Официален вестник).

⁽⁸⁾ Регламент (ЕС) 2021/1057 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за създаване на Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1296/2013 (вж. стр. 21 от настоящия брой на Официален вестник).

⁽⁹⁾ Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13).

- (7) Ресурсите от ФСП следва да допълват наличните ресурси по линия на политиката на сближаване.
- (8) Преходът към неутрална по отношение на климата икономика е предизвикателство за всички държави членки. Той ще бъде особено труден за онези държави членки, които в голяма степен разчитат или доскоро са разчитали на изкопаеми горива или на промишлени дейности с висок интензитет на емисиите на парникови газове, които трябва постепенно да бъдат закрити или да се адаптират поради прехода към неутрална по отношение на климата икономика и които не разполагат с необходимите за тази цел финансови средства. Поради това ФСП следва да обхваща всички държави членки, но разпределението на неговите финансови ресурси следва да е насочено най-вече към териториите, които са най-тежко засегнати от процеса на климатичен преход, като това разпределение следва да отразява способността на държавите членки да финансират необходимите инвестиции за справяне с прехода към неутрална по отношение на климата икономика.
- (9) Хоризонталните финансови правила, приети от Европейския парламент и от Съвета съгласно член 322 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), се прилагат за настоящия регламент. Тези правила са установени в Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁰⁾ (наричан по-нататък „Финансовият регламент“) и определят, по-специално, процедурата за съставяне и изпълнение на бюджета чрез безвъзмездни средства, награди, непряко управление, финансови инструменти, бюджетни гаранции, финансова помощ и възстановяване на разходите на външните експерти и предвиждат проверки по отношение на отговорността на финансовите участници. Правилата, приети съгласно член 322 от ДФЕС, включват и общ режим на обвързаност с условия за защитата на бюджета на Съюза.
- (10) За да се гарантира ефективното използване на ресурсите от ФСП, достъпът до ФСП следва да бъде ограничен до 50 % от разпределените по държави средства за държавите членки, които още не са поели ангажимент за изпълнението на заложената в съответствие с целите на Парижкото споразумение цел за постигане на неутрален по отношение на климата Съюз до 2050 г., а останалите 50 % следва да бъдат предоставяни на разположение за програмиране след поемането на такъв ангажимент. С цел да се гарантират справедливост и равно третиране на държавите членки, когато до 31 декември на съответната година, считано от 2022 г., дадена държава членка не се е ангажирала с изпълнението на целта за постигане на неутрален по отношение на климата Съюз до 2050 г., бюджетното задължение за предходната година следва да бъде отменено изцяло през следващата година.
- (11) В съответствие с Регламент (ЕС) 2020/2094 на Съвета⁽¹¹⁾ и в рамките на разпределените чрез него ресурси, по ФСП следва да се предприемат мерки за възстановяване и устойчивост с цел да се преодолее безпрецедентното въздействие на кризата, свързана с COVID-19. Тези допълнителни ресурси следва да се използват така, че да се гарантира спазването на сроковете, предвидени в посочения регламент.
- (12) С настоящия регламент следва да се определят видовете инвестиции, за чиито разходи ще се позволява предоставяне на подкрепа от ФСП. Всички подкрепяни дейности следва да бъдат осъществявани при пълно зачитане на климатичните, екологичните и социалните ангажименти и приоритети на Съюза. Списъкът на инвестициите следва да включва инвестиции, които подкрепят местните икономики чрез стимулиране на техния вътрешен потенциал за растеж в съответствие с приложимите стратегии за интелигентна специализация, включително устойчив туризъм, където това е целесъобразно. Инвестициите трябва да бъдат устойчиви в дългосрочен план, като се отчитат всички цели на Европейския зелен пакт. Финансираните проекти следва да допринасят за прехода към устойчива, неутрална по отношение на климата и кръгова икономика, като включват мерки, насочени към повишаване на ресурсната ефективност. Изгарянето на отпадъци не следва да получава подкрепа, като се има предвид, че тази дейност принадлежи към по-ниските нива на йерархията на отпадъците в рамките на кръговата икономика. Следва да бъдат допустими консултантските услуги, допринасящи за изпълнението на мерките, за които се предоставя подкрепа от ФСП. Възстановяването на природата в обекти, развитието на екологосъобразна инфраструктура и управлението на водите следва да могат да бъдат подкрепяни като част от проект за възстановяване на земята. При предоставяне на подкрепа за мерки за енергийна ефективност, ФСП следва да може да подкрепя инвестиции, например такива, които допринасят за намаляване на енергийната бедност, главно чрез подобряване на енергийната ефективност на жилищния фонд. ФСП следва да може да предоставя подкрепа и за разработването на иновативни технологии за съхранение.

⁽¹⁰⁾ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

⁽¹¹⁾ Регламент (ЕС) 2020/2094 на Съвета от 14 декември 2020 г. за създаване на Инструмент на Европейския съюз за възстановяване с цел подкрепа на възстановяването след кризата с COVID-19 (ОВ L 433I, 22.12.2020 г., стр. 23).

- (13) За да бъдат защитени гражданите, които са най-уязвими от климатичния преход, ФСП следва да обхваща също повишаването на квалификацията и преквалификацията, включително обучението, на засегнатите работници, независимо дали все още работят или са загубили работата си вследствие на прехода. ФСП следва да има за цел да им помага да се приспособят към новите възможности за заетост. ФСП следва също така да предоставя всяка подходяща форма на подкрепа на търсещите работа лица, включително съдействие при търсенето на работа и активното им включване в пазара на труда. Всички търсещи работа лица, които са загубили работата си в засегнати от прехода сектори в регион, обхванат от териториалния план за справедлив преход, следва да отговарят на условията за допустимост за получаване на подкрепа от ФСП, дори ако съкратените работници не пребивават в този регион. Следва да се обърне необходимото внимание на гражданите, изложени на риск от енергийна бедност, по-специално при прилагането на мерки за енергийна ефективност за подобряване на условията за социално жилищно настаняване.
- (14) Следва да се допуска подкрепа за дейности в сферата на образованието и социалното приобщаване, както и подкрепа за социална инфраструктура за целите на заведенията за полагане на грижи за деца и възрастни хора и в центровете за обучение, при условие че тези дейности са надлежно обосновани в териториалните планове за справедлив преход. По отношение на грижите за възрастни хора следва да се запази принципът на насърчаване на грижите в рамките на общността. Социалните и обществените услуги в тези сфери биха могли да допълнят инвестиционния микс. За всяка подкрепа в тези сфери следва да се изисква надлежна обосновка в териториалните планове за справедлив преход, като подкрепата следва да е съобразена с целите на Европейския стълб на социалните права.
- (15) За да се отрази специфичното положение на жените и тяхната роля в прехода към неутрална по отношение на климата икономика, следва да се утвърждава равенството между половете. Участието на жените на пазара на труда и в предприемачеството, както и равното заплащане, играят важна роля за осигуряването на равни възможности. ФСП следва да обърне специално внимание и на уязвимите групи, които са несъразмерно засегнати от неблагоприятните последици на прехода, като например работниците с увреждания. Необходимо е да се запази идентичността на миннодобивните общности и да се гарантира приемственост между миналите и бъдещите общности. Това включва отделянето на специално внимание на материалното и нематериалното минно наследство, включително тяхната култура.
- (16) С цел да се засили икономическата диверсификация на засегнатите от прехода територии, ФСП следва да предоставя подкрепа на предприятията и икономическите заинтересовани страни, включително чрез подкрепа за производствени инвестиции в микропредприятията и малките и средните предприятия⁽¹²⁾ (МСП). Понятието „производствени инвестиции“ следва да се разбира като инвестиции в основен капитал или нематериални активи на предприятията с цел производство на стоки и услуги, като по този начин се допринася за бруто капиталобразуване и за заетостта. По отношение на предприятията, различни от МСП, производствените инвестиции следва да се подкрепят само ако са необходими за смекчаване на последиците от загубата на работни места, произтичаща от прехода, посредством създаване или защита на значителен брой работни места и ако не водят до преместване на дейността, нито са резултат от такова преместване. Инвестициите в съществуващи промишлени съоръжения, включително тези, обхванати от схемата на Съюза за търговия с емисии, следва да се допускат, ако допринасят за прехода към неутрална по отношение на климата икономика на Съюза до 2050 г. и са значителни под съответните параметри, установени за безплатното разпределение на квоти в съответствие с Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹³⁾, и ако водят до защита на значителен брой работни места. Всяка такава инвестиция следва да бъде надлежно обоснована в съответния териториален план за справедлив преход. За да се защити целостта на вътрешния пазар и политиката на сближаване, подкрепата за предприятията следва да е в съответствие с правилата на Съюза за държавни помощи, установени в членове 107 и 108 от ДФЕС, като по-специално подкрепата за производствени инвестиции в предприятия, различни от МСП, следва да бъде ограничена до предприятия, разположени в региони, определени като подпомагани региони за целите на член 107, параграф 3, букви а) и в) от ДФЕС.
- (17) С цел да се осигури гъвкавост при програмирането на ресурсите от ФСП в рамките на целта „Инвестиции за работни места и растеж“, следва да бъде възможно да се изготви самостоятелна програма за ФСП или да се програмират ресурси от ФСП по един или повече специални приоритети в рамките на програми, подкрепяни от ЕФРР, ЕСФ+ или Кохезионния фонд. В съответствие с Регламент (ЕС) 2021/1060 ресурсите от ФСП биха могли да бъдат увеличени на доброволни начала с допълнително финансиране от ЕФРР и ЕСФ+. В такъв случай, съответните суми, прехвърлени от ЕФРР и ЕСФ+, следва да съответстват на вида операции, определени в териториалните планове за справедлив преход.

⁽¹²⁾ Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

⁽¹³⁾ Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32).

- (18) Подкрепата от ФСП следва да бъде обвързана с действителното осъществяване на процес на преход на дадена територия с цел постигане на неутрална по отношение на климата икономика. В тази връзка и с подкрепата на Комисията държавите членки следва да изготвят, в рамките на социален диалог и в сътрудничество със съответните заинтересовани страни, в съответствие със съответната разпоредба на Регламент (ЕС) 2021/1060 относно партньорството, териториални планове за справедлив преход, в които да бъде описан процесът на преход, като в тях следва да се осигурява последователност спрямо интегрираните им национални планове в областта на енергетиката и климата. За тази цел Комисията следва да създаде платформа за справедлив преход, която ще се основава на действащата платформа за възледобивните райони в преход, за да се осигури възможност за осъществяване на двустранен и многостранен обмен на опит и най-добри практики във всички засегнати сектори. Държавите членки следва да гарантират, че общините и градовете участват в усвояването на ресурсите от ФСП и че техните нужди в този контекст се вземат под внимание.
- (19) В териториалните планове за справедлив преход следва да се определят най-неблагоприятно засегнатите територии, в които следва да бъде концентрирана подкрепата от ФСП, и да се опишат специфичните действия, които трябва да се предприемат за постигане на целите на Съюза за 2030 г. в областта на енергетиката и климата и на неутрална по отношение на климата икономика на Съюза до 2050 г., по-специално по отношение на преобразуването или затварянето на съоръжения за добив на изкопаеми горива или други дейности с висок интензитет на емисии на парникови газове. Тези територии следва да бъдат точно определени и да отговарят на региони от ниво 3 по общата класификация на териториалните единици за статистически цели (наричани по-нататък „региони от ниво 3 по NUTS“), установена с Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁴⁾, или да бъдат части от такива региони. В плановете следва да се посочват предизвикателствата и нуждите на тези територии, като се отчетат рисковете от обезлюдяване, и да се определят видовете операции, необходими за да се допринесе за създаването на работни места на равнището на бенефициерите по плана по начин, който гарантира съгласувано развитие на устойчиви на изменението на климата икономически дейности, които наред с това са съвместими с прехода към неутрална по отношение на климата икономика и с целите на Европейския зелен пакт. При определянето на тези територии следва да се обърне допълнително внимание на специфичните особености на островите, островните райони и най-отдалечените региони, чиито географски и социално-икономически характеристики могат да налагат възприемането на различен подход за подкрепа в процеса на преход към неутрална по отношение на климата икономика. Единствено инвестиции, които са в съответствие с териториалните планове за справедлив преход, следва да получават финансова подкрепа от ФСП. Териториалните планове за справедлив преход следва да бъдат част от одобрените от Комисията програми, подкрепяни, в зависимост от случая, от ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд или ФСП.
- (20) За да се постигне по-голяма ориентираност към постигане на резултати при използването на ресурси от ФСП, Комисията следва да може, в съответствие с принципа на пропорционалност, да прилага финансови корекции в случай на сериозно изоставане в реализирането на целевите стойности, заложили за специфичната цел на ФСП.
- (21) С цел да се установи подходяща финансова рамка за ФСП, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия за определяне на годишната разбивка на наличните ресурси по държави членки.
- (22) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно да предоставя подкрепа на населението, икономиката и околната среда на териториите, изправени пред икономическа и социална трансформация в прехода им към неутрална по отношение на климата икономика, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки поради разликите между нивата на развитие на различните територии и изостаналостта на най-неблагоприятните територии, както и поради ограничените финансови ресурси на държавите членки и териториите, а поради необходимостта от съгласувана рамка за изпълнение, обхващаща няколко фонда на Съюза, изпълнявани при споделено управление може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.
- (23) С оглед на приемането на настоящия регламент след началото на програмния период и като се отчита необходимостта от координирано и хармонизирано изпълнение на ФСП, както и за да се даде възможност за бързото му прилагане, той следва да влезе в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

⁽¹⁴⁾ Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) (ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1).

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Предмет и обхват

С настоящия регламент се създава Фонд за справедлив преход (ФСП), чрез който да се предоставя подкрепа на населението, икономиката и околната среда на териториите, изправени пред сериозни социално-икономически предизвикателства, произтичащи от процеса на преход за постигане на целите на Съюза за 2030 г. в областта на енергетиката и климата, както са определени в член 2, точка 11 от Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁵⁾, и на неутрална по отношение на климата икономика на Съюза до 2050 г.

С настоящия регламент се установяват специфичната цел на ФСП, неговото географско покритие и ресурсите по него, обхватът на предоставяната от него подкрепа по отношение на целта „Инвестиции за работни места и растеж“, предвидена в член 5, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) 2021/1060, както и специфичните разпоредби за програмирането и показателите, необходими за целите на мониторинга.

Член 2

Специфична цел

В съответствие с член 5, параграф 1, втора алинея от Регламент (ЕС) 2021/1060 ФСП допринася за постигането на единствената специфична цел за осигуряване на възможност на регионите и населението да се справят с въздействието върху социалната сфера, заетостта, икономиката и околната среда на прехода за постигане на целите на Съюза за 2030 г. в областта на енергетиката и климата и на неутрална по отношение на климата икономика на Съюза до 2050 г., въз основа на Парижкото споразумение.

Член 3

Географско покритие и ресурси в рамките на цел „Инвестиции за работни места и растеж“

1. ФСП оказва подкрепа за постигането на цел „Инвестиции за работни места и растеж“ във всички държави членки.
2. Ресурсите за ФСП в рамките на цел „Инвестиции за работни места и растеж“, налични за поемане на бюджетни задължения за периода 2021—2027 г., са в размер на 7 500 000 000 евро по цени от 2018 г., както е посочено в член 110, параграф 1, буква ж) от Регламент (ЕС) 2021/1060.
3. Ресурсите, посочени в параграф 2 могат да бъдат увеличавани, според случая, с допълнителни ресурси, предоставени в бюджета на Съюза, както и с други ресурси в съответствие с приложимия основен акт.
4. Комисията приема решение чрез акт за изпълнение, с което определя годишната разбивка по държави членки на наличните ресурси, включително всички допълнителни ресурси, посочени в параграф 3, в съответствие с разпределението на средствата, установено в приложение I.

Член 4

Ресурси от Инструмента на Европейския съюз за възстановяване

1. Мерките, посочени в член 1, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/2094, се изпълняват съгласно настоящия регламент чрез сума в размер на 10 000 000 000 евро по цени от 2018 г., както е посочено в член 109, параграф 1, втора алинея от Регламент (ЕС) 2021/1060, и при спазване на член 3, параграфи 3, 4, 7 и 9 от Регламент (ЕС) 2020/2094.

⁽¹⁵⁾ Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1).

Тази сума представлява други ресурси по смисъла на член 3, параграф 3 от настоящия регламент. Съгласно предвиденото в член 3, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2020/2094 тази сума представлява външни целеви приходи за целите на член 21, параграф 5 от Финансовия регламент.

2. Сумата, посочена в параграф 1 от настоящия член се предоставя за поемане на бюджетни задължения в рамките на цел „Инвестиции за работни места и растеж“ за периода 2021—2023 г. в допълнение към ресурсите, посочени в член 3, както следва:

- 2021 г.: 2 000 000 000 евро;
- 2022 г.: 4 000 000 000 евро;
- 2023 г.: 4 000 000 000 евро.

От ресурсите, посочени в първа алинея, сума в размер на 15 600 000 евро по цени от 2018 г. се предоставя за административни разходи.

3. Годишната разбивка по държави членки на сумата, посочена в параграф 1, първа алинея от настоящия член, се включва в решението на Комисията по член 3, параграф 4, в съответствие с разпределението на средствата, установено в приложение I.

4. Чрез дерогация от член 14, параграф 3 от Финансовия регламент правилата за отмяна на бюджетни задължения, съдържащи се в дял VII, глава IV от Регламент (ЕС) 2021/1060, се прилагат по отношение на бюджетните задължения, поети въз основа на ресурсите, посочени в параграф 1 от настоящия член. Чрез дерогация от член 12, параграф 4, буква в) от Финансовия регламент тези ресурси не се използват за следваща програма или действие.

5. Плащанията по програмите се отнасят към най-ранното разполагаемо бюджетно задължение по ФСП, започвайки с бюджетните задължения от ресурсите, посочени в параграф 1, първа алинея, до изчерпването им.

Член 5

Зелен механизъм за възнаграждение

1. Когато съгласно член 3, параграф 3 ресурсите за ФСП са увеличени преди 31 декември 2024 г., допълнителните ресурси се разпределят между държавите членки въз основа на националните дялове, определени в приложение I.

2. Когато съгласно член 3, параграф 3 от настоящия регламент ресурсите за ФСП са увеличени след 31 декември 2024 г., допълнителните ресурси се разпределят между държавите членки в съответствие с методиката, предвидена във втората алинея на настоящия параграф, въз основа на изменението на емисиите на парникови газове от техните промишлени съоръжения в периода от 2018 г. до последната година, за която има налични данни, докладвани в съответствие с член 7 от Регламент (ЕО) № 166/2006 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁶⁾. Промените в емисиите на парникови газове на всяка държава членка се изчисляват, като се сумират емисиите на парникови газове само на регионите от ниво 3 по NUTS, които са определени в териториалните планове за справедлив преход в съответствие с член 11, параграф 1 от настоящия регламент.

Разпределението на допълнителни ресурси за всяка държава членка се определя в съответствие със следното:

- а) за държавите членки, които са постигнали намаление на емисиите на парникови газове, постигнатото от всяка държава членка намаление на емисиите на парникови газове се изчислява чрез изразяване на равнището на емисиите на парникови газове за последната референтна година като процент от наблюдаваните през 2018 г. емисии на парникови газове; за държавите членки, които не са постигнали намаление на емисиите на парникови газове, този процент се определя на 100 %;
- б) окончателният дял за всяка държава членка се изчислява чрез деление на националните дялове, определени в приложение I, на процентите, получени по буква а); и
- в) полученият при изчислението по буква б) резултат се преобразува, за да се достигне до 100 %.

⁽¹⁶⁾ Регламент (ЕО) № 166/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 януари 2006 г. за създаване на Европейски регистър за изпускането и преноса на замърсители и за изменение на Директиви 91/689/ЕИО и 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 33, 4.2.2006 г., стр. 1).

3. Държавите членки включват допълнителните ресурси в своите програми и представят изменение на дадена програма в съответствие с член 24 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

Член 6

Конкретно разпределение на средства за най-отдалечените региони и островите

При изготвянето на своите териториални планове за справедлив преход в съответствие с член 11, параграф 1 държавите членки обръщат специално внимание на положението на островите и най-отдалечените региони, изправени пред сериозни социално-икономически предизвикателства, произтичащи от процеса на преход за постигане на целите на Съюза за 2030 г. в областта на енергетиката и климата и на неутрална по отношение на климата икономика на Съюза до 2050 г., като отчитат специфичните им нужди, признати в членове 174 и 349 от ДФЕС.

Когато включват такива територии в териториалните си планове за справедлив преход, държавите членки определят конкретната сума, която ще бъде разпределена за тези територии, със съответната обосновка, като отчитат специфичните за тези територии предизвикателства.

Член 7

Условен достъп до ресурси

1. Когато дадена държава членка не се е ангажирала с изпълнението на целта за постигане на неутрален по отношение на климата Съюз до 2050 г., само 50 % от годишните разпределени средства за тази държава членка, определени в съответствие с член 3, параграф 4 и член 4, параграф 3, се предоставят на разположение за програмиране и се включват в приоритетите.

Чрез дерогация от член 10, параграф 1 от настоящия регламент останалите 50 % от годишните разпределени средства не се включват в приоритетите. В такива случаи програмите, подкрепяни от ФСП и представени в съответствие с член 21 от Регламент (ЕС) 2021/1060, включват само 50 % от годишните разпределени средства от ФСП в таблицата, посочена в член 22, параграф 3, буква ж), точка ii) от същия регламент. В таблицата, посочена в член 22, параграф 3, буква ж), точка i) от посочения регламент, се вписват отделно разпределените средства, които са на разположение за програмиране, и разпределените средства, които не се програмират.

2. Комисията одобрява програми, съдържащи приоритет по ФСП или техни изменения, само когато са спазени изискванията, определени в частта с програмираното разпределение на средства в съответствие с параграф 1.

3. Веднага щом държава членка се ангажира да изпълнява целта за постигане на неутрален по отношение на климата Съюз до 2050 г., тя може да подаде искане за изменение на всяка подкрепяна от ФСП програма в съответствие с член 24 от Регламент (ЕС) 2021/1060 и да включи непрограмираните разпределени средства, които не са били отменени.

4. Бюджетните задължения се поемат въз основа на таблицата, посочена в член 22, параграф 3, буква ж), точка i) от Регламент (ЕС) 2021/1060. Задълженията, свързани с непрограмираните разпределени средства, не се използват за плащания и не се включват в основата за изчисляване на предварителното финансиране в съответствие с член 90 от посочения регламент, докато не бъдат предоставени на разположение за програмиране в съответствие с параграф 3 от настоящия член.

Чрез дерогация от член 105 от Регламент (ЕС) 2021/1060, считано от 2022, при липса на ангажимент от страна на държавата членка до 31 декември на съответната година г. да изпълни целта за постигане на неутрален по отношение на климата Съюз до 2050 г., бюджетните задължения за предходната година, които са свързани с непрограмирани разпределени средства, се отменят изцяло за следващата година.

Член 8

Обхват на подкрепата

1. ФСП предоставя подкрепа единствено за дейности, които са пряко свързани със специфичната му цел, установена в член 2, и които допринасят за изпълнението на териториалните планове за справедлив преход, изготвени в съответствие с член 11.

2. В съответствие с параграф 1 ФСП предоставя подкрепа изключително за следните дейности:
- а) производствени инвестиции в МСП, включително микропредприятия и стартиращи предприятия, водещи до икономическа диверсификация, модернизация и реструктуриране;
 - б) инвестиции в създаването на нови предприятия, включително чрез бизнес инкубатори и консултантски услуги, водещи до създаването на работни места;
 - в) инвестиции в научноизследователски и иновационни дейности, осъществявани включително от университети и публични научноизследователски организации, и насърчаване на трансфера на авангардни технологии;
 - г) инвестиции във внедряването на технологии, както и в системи и инфраструктури за чиста енергия на достъпна цена, включително технологии за съхранение на енергия, и в намаляването на емисиите на парникови газове;
 - д) инвестиции в енергия от възобновяеми източници в съответствие с Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁷⁾, включително с посочените в нея критерии за устойчивост, както и в енергийна ефективност, включително за целите на намаляването на енергийната бедност;
 - е) инвестиции в интелигентна и устойчива местна мобилност, включително декарбонизация на местния транспортен сектор и неговата инфраструктура;
 - ж) рехабилитация и модернизация на районните топлофикационни мрежи с цел подобряване на енергийната ефективност на районните топлофикационни системи и инвестиции в производството на топлоенергия, при условие че инсталациите за производството на топлоенергия се снабдяват изключително от възобновяеми енергийни източници;
 - з) инвестиции в цифровизация, цифрови иновации и цифрова свързаност;
 - и) инвестиции във възстановяване и деконтаминация на изоставени индустриални терени, в рехабилитация на земя, включително, при необходимост, в екологосъобразна инфраструктура и проекти за промяна на предназначението, като се отчита принципът „замърсителят плаща“;
 - й) инвестиции в укрепване на кръговата икономика, включително посредством предотвратяване и намаляване на отпадъците, ресурсна ефективност, повторна употреба, ремонт и рециклиране;
 - к) повишаване на квалификацията и преквалификация на работниците и търсещите работа;
 - л) оказване на съдействие на търсещите работа при търсенето на работа;
 - м) активно включване на търсещите работа;
 - н) техническа помощ;
 - о) други дейности в сферата на образованието и социалното приобщаване, включително, когато е надлежно обосновано, инвестиции в инфраструктура за целите на центровете за обучение, заведенията за полагане на грижи за деца и възрастни хора, както е посочено в териториалните планове за справедлив преход в съответствие с член 11.

Освен това в региони, определени като подпомагани региони за целите на член 107, параграф 3, букви а) и в) от ДФЕС, ФСП може да предоставя подкрепа за производствени инвестиции в предприятия, различни от МСП, при условие че тези инвестиции са били одобрени като част от териториалния план за справедлив преход въз основа на информацията, изисквана съгласно член 11, параграф 2, буква з) от настоящия регламент. Тези инвестиции са допустими само когато са необходими за изпълнението на териториалния план за справедлив преход, когато допринасят за прехода към неутрална по отношение на климата икономика на Съюза до 2050 г. и за постигане на свързаните екологични цели, когато подкрепата за тях е необходима за създаването на работни места в определените територии и когато тези инвестиции не водят до преместване по смисъла на член 2, точка 27 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

ФСП може да предоставя подкрепа и за инвестиции за постигане на намаляване на емисиите на парникови газове от дейности, изброени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО, при условие че тези инвестиции са били одобрени като част от териториалния план за справедлив преход въз основа на информацията, изисквана съгласно член 11, параграф 2, буква и) от настоящия регламент. Тези инвестиции са допустими само когато са необходими за изпълнението на териториалния план за справедлив преход.

Член 9

Изключване от обхвата на подкрепа

ФСП не предоставя подкрепа за:

⁽¹⁷⁾ Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82).

- а) извеждане от експлоатация или изграждане на атомни електроцентрали;
- б) производство, обработка и продажба на тютюн и тютюневи изделия;
- в) предприятия в затруднено положение съгласно определението в член 2, точка 18 от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията ⁽¹⁸⁾, освен при разрешение по силата на временни правила за държавните помощи, предназначени за справяне с изключителни обстоятелства, или в рамките на помощ *de minimis* за подпомагане на инвестиции за намаляване на енергийните разходи в контекста на процеса на енергиен преход;
- г) инвестиции, свързани с производството, преработката, превоза, разпространението, съхранението или изгарянето на изкопаеми горива.

Член 10

Програмиране на ресурсите от ФСП

1. Ресурсите от ФСП се програмират за категориите региони, където се намират съответните територии, въз основа на териториалните планове за справедлив преход, изготвени в съответствие с член 11 и одобрени от Комисията като част от програма или от изменение на програма. Програмираните ресурси са под формата на една или повече специфични програми или на един или повече приоритети в рамките на програмите.

Комисията одобрява дадена програма или изменения към нея само когато определянето на най-неблагоприятно засегнатите от процеса на преход територии в съответния териториален план за справедлив преход е надлежно обосновано и този план е в съответствие с интегрирания национален план в областта на енергиката и климата на съответната държава членка.

2. Приоритетът или приоритетите по ФСП включва(т) ресурсите от ФСП, състоящи се от всички или част от средствата от ФСП, разпределени за държавите членки, и ресурсите, прехвърлени в съответствие с член 27 от Регламент (ЕС) 2021/1060. Общият размер на ресурсите от ЕФРР и ЕСФ+, прехвърлени към ФСП, не надвишава трикратния размер на подкрепата от ФСП за съответния приоритет, с изключение на ресурсите, посочени в член 4, параграф 1 от настоящия регламент.

3. В съответствие с член 112 от Регламент (ЕС) 2021/1060 процентът на съфинансиране за приоритета или приоритетите по ФСП, приложим за региона, където се намират територията или териториите, определени в териториалните планове за справедлив преход в съответствие с член 11 от настоящия регламент, е не по-висок от:

- а) 85 % за по-слабо развитите региони;
- б) 70 % за регионите в преход;
- в) 50 % за по-силно развитите региони.

Член 11

Териториални планове за справедлив преход

1. Държавите членки изготвят съвместно със съответните местни и регионални органи на съответните територии един или повече териториални планове за справедлив преход, които обхващат една или повече засегнати територии, отговарящи на региони от ниво 3 по NUTS, или части от тях, в съответствие с образеца, установен в приложение II. Посочените територии са онези, които са най-неблагоприятно засегнати, поради икономическите и социалните въздействия, произтичащи от прехода, по-специално от гледна точка на очакваното адаптиране на работниците или загубата на работни места в добива и използването на изкопаеми горива и нуждите от трансформация на производствените процеси в промишлените съоръжения с най-висок интензитет на емисиите на парникови газове.

⁽¹⁸⁾ Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г. за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ L 187, 26.6.2014 г., стр. 1).

2. Териториалният план за справедлив преход съдържа следните елементи:
- а) описание на процеса на преход към неутрална по отношение на климата икономика на национално равнище, включително срокове за ключовите етапи на прехода за постигане на целите на Съюза за 2030 г. в областта на енергетиката и климата и на неутрална по отношение на климата икономика на Съюза до 2050 г., които са в съответствие с последната версия на интегрирания национален план в областта на енергетиката и климата;
 - б) обосновка на основанията за определяне на териториите като най-неблагоприятно засегнати от процеса на преход, посочен в буква а) от настоящия параграф, и за които се предоставя подкрепа от ФСП в съответствие с параграф 1;
 - в) оценка на предизвикателствата, които създава преходът за определените като най-неблагоприятно засегнати територии, включително социалното, икономическото и екологичното въздействие на прехода към неутрална по отношение на климата икономика на Съюза до 2050 г., в която оценка се посочват потенциалният брой засегнати и загубени работни места, рисковете от обезлюдяване и потребностите от развитие, както и целите, които трябва да бъдат постигнати до 2030 г., свързани с трансформацията или прекратяването на дейности с висок интензитет на емисии на парникови газове на тези територии;
 - г) описание на очаквания принос на подкрепата от ФСП за справяне със социалното, демографското, икономическото, здравословното и екологичното въздействие на прехода към неутрална по отношение на климата икономика на Съюза до 2050 г., включително на очаквания принос по отношение на създаването и запазването на работни места;
 - д) оценка на неговата съгласуваност с други съответни национални, регионални или териториални стратегии и планове;
 - е) описание на механизмите за управление, състоящи се от договореностите за партньорство, планираните мерки за мониторинг и оценка и отговорните органи;
 - ж) описание на предвидените видове операции и на очаквания им принос за смекчаване на въздействието на прехода;
 - з) когато подкрепата се предоставя за производствени инвестиции в предприятия, различни от МСП, индикативен списък на операциите и предприятията, за които се предоставя подкрепа, и обосновка на необходимостта от такава подкрепа чрез анализ на пропуските, показващ, че очакваната загуба на работни места би надвишила очаквания брой създадени работни места, ако инвестицията не бъде направена;
 - и) когато подкрепата се предоставя за инвестиции, насочени към намаляване на емисиите на парникови газове от дейности, посочени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО — списък на операциите, за които се предоставя подкрепа, и обосновка, че те допринасят за прехода към неутрална по отношение на климата икономика и водят до съществено намаляване на емисиите на парникови газове значително под съответните параметри, установени за безплатното разпределение на квоти съгласно Директива 2003/87/ЕО, и при условие че посочените операции са необходими за защитата на значителен брой работни места;
 - й) полезни взаимодействия и взаимно допълване с други съответни програми на Съюза, за да се удовлетворят установените потребности от развитие; и
 - к) полезни взаимодействия и взаимно допълване с планирана подкрепа от другите стълбове на механизма за справедлив преход.
3. В подготвянето и изпълнението на териториалните планове за справедлив преход участват съответните партньори в съответствие с член 8 от Регламент (ЕС) 2021/1060 и, доколкото е относимо, Европейската инвестиционна банка и Европейският инвестиционен фонд.
4. Териториалните планове за справедлив преход са съгласувани със съответните териториални стратегии, посочени в член 29 от Регламент (ЕС) 2021/1060, и със съответните стратегии за интелигентна специализация, интегрираните национални планове в областта на енергетиката и климата и Европейския стълб на социалните права.

Когато актуализирането на интегриран национален план в областта на енергетиката и климата в съответствие с член 14 от Регламент (ЕС) 2018/1999 налага преразглеждане на териториален план за справедлив преход, посоченото преразглеждане се извършва като част от междинния преглед в съответствие с член 18 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

5. Когато държавите членки възнамеряват да се възползват от възможността да получат подкрепа по другите стълбове на механизма за справедлив преход, в териториалните им планове за справедлив преход се посочват секторите и тематичните области, за които се предвижда подкрепа по тези стълбове.

Член 12

Показатели

1. В съответствие с член 16, параграф 1, втора алинея, буква а), член 22, параграф 3, буква г), точка ii) и член 42, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/1060 се използват общи показатели за краен продукт и за резултат, определени в приложение III, а когато е това е надлежно обосновано в териториалния план за справедлив преход, и специфични за програмата показатели за краен продукт и за резултат.
2. По отношение на показателите за крайния продукт за базовите стойности се задава нула. Междинните етапи, определени за 2024 г., и целевите стойности, определени за 2029 г., са кумулативни. Целевите стойности не се преразглеждат, след като искането за изменение на програмата, подадено съгласно член 18, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/1060, бъде одобрено от Комисията.
3. Когато по приоритет на ФСП се предоставя подкрепа за дейностите, посочени в член 8, параграф 2, букви к), л) или м), данните относно показателите за участниците се предават само когато за съответния участник са налични всички данни, изисквани в съответствие с приложение III.

Член 13

Финансови корекции

Въз основа на прегледа на окончателния доклад за качеството на изпълнението на програмата Комисията може да направи финансови корекции в съответствие с член 104 от Регламент (ЕС) 2021/1060, когато са постигнати по-малко от 65 % от целевата стойност, установена за един или повече показатели за крайния продукт

Финансовите корекции са пропорционални на постигнатите резултати и не се прилагат, когато неуспехът да се постигнат целевите стойности се дължи на въздействието на социално-икономически или екологични фактори, съществени промени в икономическите или екологичните условия в съответната държава членка или на причини, свързани с форсмажорни обстоятелства, които оказват сериозно въздействие върху изпълнението на съответните приоритети.

Член 14

Преглед

До 30 юни 2025 г. Комисията извършва преглед на изпълнението на ФСП по отношение на специфичната цел, определена в член 2, като взема предвид евентуалните промени в Регламент (ЕС) 2020/852 и целите на Съюза в областта на климата, определени в Регламент на Европейския парламент и на Съвета за установяване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски законодателен акт за климата), и развитието при изпълнението на плана за инвестиции за устойчива Европа. На тази основа Комисията представя доклад на Европейския парламент и на Съвета, който може да бъде придружен от законодателни предложения.

Член 15

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 24 юни 2021 година.

За Европейския парламент
Председател
D. M. SASSOLI

За Съвета
Председател
A. P. ZACARIAS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

РАЗПРЕДЕЛЕНИ СРЕДСТВА ЗА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ

	Разпределени средства от Инструмента на Европейския съюз за възстановяване	Разпределени средства от ресурси от МФР	Общо разпределени средства	Дял на държавите членки от общо разпределените средства
Белгия	95	71	166	0,95%
България	673	505	1 178	6,73%
Чехия	853	640	1 493	8,53%
Дания	46	35	81	0,46%
Германия	1 288	966	2 254	12,88%
Естония	184	138	322	1,84%
Ирландия	44	33	77	0,44%
Гърция	431	324	755	4,31%
Испания	452	339	790	4,52%
Франция	535	402	937	5,35%
Хърватия	97	72	169	0,97%
Италия	535	401	937	5,35%
Кипър	53	39	92	0,53%
Латвия	100	75	174	1,00%
Литва	142	107	249	1,42%
Люксембург	5	4	8	0,05%
Унгария	136	102	237	1,36%
Малта	12	9	21	0,12%
Нидерландия	324	243	567	3,24%
Австрия	71	53	124	0,71%
Полша	2 000	1 500	3 500	20,00%
Португалия	116	87	204	1,16%
Румъния	1 112	834	1 947	11,12%
Словения	134	101	235	1,34%
Словакия	239	179	418	2,39%
Финландия	242	182	424	2,42%
Швеция	81	61	142	0,81%
ЕС 27	10 000	7 500	17 500	100,00%

Разпределени средства в млн. евро по цени от 2018 г. преди приспаданията за техническа помощ и административни разходи (общите суми може да не съвпадат напълно поради закръгляването нагоре или надолу).

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ОБРАЗЕЦ НА ТЕРИТОРИАЛНИТЕ ПЛАНОВЕ ЗА СПРАВЕДЛИВ ПРЕХОД

1. Описание на процеса на преход и определяне на най-неблагоприятно засегнатите територии в държавата членка

Текстово поле [12000]

Правно основание член 11, параграф 2, буква а)

- 1.1. Описание на очаквания процес на преход за постигане на целите на Съюза за 2030 г. в областта на енергетиката и климата и на неутрална по отношение на климата икономика на Съюза до 2050 г. в съответствие с целите на интегрираните национални планове в областта на енергетиката и климата и на други съществуващи планове за преход и определяне на срокове за преустановяване или редуциране на дейности като добива на каменни и лигнитни въглища или производството на електроенергия от изгаряне на въглища

Правно основание: член 11, параграф 2, буква б)

- 1.2. Определяне на териториите, за които се очаква, че ще бъдат най-неблагоприятно засегнати, и обосноваване на този избор със съответната оценка на въздействието по отношение на икономиката и заетостта, въз основа на описанието в точка 1.1

Правно основание: член 6

- 1.3. Определяне на изправените пред специфични предизвикателства най-отдалечени региони и острови в рамките на териториите, изброени в точка 1.1, и на конкретните суми, предназначени за тези територии, със съответната обосновка

2. Оценка на предизвикателствата, които създава преходът за всяка една от определените територии

- 2.1. Оценка на икономическото, социалното и териториалното въздействие на прехода към неутрална по отношение на климата икономика на Съюза до 2050 г.

Правно основание: член 11, параграф 2, буква в)

Текстово поле [12000]

Определяне на засегнатите икономически дейности и промишлени сектори, като се прави разграничение между:

- западащи сектори, за които се очаква да преустановят или значително да редуцират дейността си в резултат на прехода, включително и определяне на съответните срокове;
- сектори в преход, за които се очаква да претърпят трансформация на дейностите, процесите и крайните продукти.

За всеки от посочените два вида сектори:

- очаквани загуби на работни места и нужди от преквалификация, като се вземат предвид прогнозите за търсенето на умения;
- потенциал за икономическа диверсификация и възможности за развитие.

2.2. Нужди от развитие и цели до 2030 г. с оглед постигане на неутрална по отношение на климата икономика на Съюза до 2050 г.

Правно основание: член 11, параграф 2, буква г)

Текстово поле [6000]

- нужди от развитие за преодоляване на предизвикателствата, които създава преходът;
- цели и резултати, които се очаква да бъдат постигнати посредством изпълнението на приоритета на ФСП, включително очакваният принос по отношение на създаването и запазването на работни места.

2.3. Съгласуваност с други относими национални, регионални или териториални стратегии и планове

Правно основание: член 11, параграф 2, буква д)

Текстово поле [6000]

- стратегии за интелигентна специализация;
- териториални стратегии, посочени в член 29 от Регламент (ЕС) 2021/...;
- други регионални или национални планове за развитие.

2.4. Предвидени видове операции

Текстово поле [12000]

Правно основание: член 11, параграф 2, буква ж)

- предвидени видове операции и очакваният им принос за смекчаване на въздействието на прехода

Правно основание: член 11, параграф 2, буква з)

Попълва се само ако подкрепата се предоставя за производствени инвестиции в предприятия, различни от МСП:

- индикативен списък на операциите и предприятията, за които се предоставя подкрепа, като за всяка/всяко от тях се прави обосновка на необходимостта от такава подкрепа чрез анализ на празнотите, с който се показва, че очакваните загуби на работни места биха надвишили очаквания брой на създадените работни места, ако такава инвестиция не бъде направена

Информацията по тази точка се актуализира или попълва при преразглеждането на териториалните планове за справедлив преход в зависимост от решението за предоставяне на такава подкрепа.

Правно основание: член 11, параграф 2, буква и)

Попълва се само ако подкрепата се предоставя за инвестиции с цел намаляване на емисиите на парникови газове от дейностите, изброени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО:

- списък на операциите, за които се предоставя подкрепа, и обосновка, че те допринасят за прехода към неутрална по отношение на климата икономика и водят до значително намаляване на емисиите на парникови газове до стойности значително под съответните параметри, установени за безплатното разпределение на квоти съгласно Директива 2003/87/ЕО, и при условие че са необходими за защитата на значителен брой работни места

Информацията по тази точка се актуализира или попълва при преразглеждането на териториалните планове за справедлив преход в зависимост от решението за предоставяне на такава подкрепа.

Правно основание: член 11, параграф 2, буква й)

- полезни взаимодействия и взаимно допълване на предвижданите операции с други относими програми на Съюза в рамките на цел „Инвестиции за работни места и растеж“ (подпомагане на процеса на преход), други финансови инструменти (модернизационният фонд на Съюза за търговия с емисии), за да се удовлетворят установените нужди от развитие

Правно основание: член 11, параграф 2, буква к) и член 11, параграф 5

- полезни взаимодействия и взаимно допълване с планираната подкрепа от другите стълбове на механизма за справедлив преход
- сектори и тематични области, за които се предвижда подкрепа по другите стълбове

ОБЩИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА КРАЙНИЯ ПРОДУКТ И ОБЩИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА РЕЗУЛТАТА ЗА ФОНДА ЗА СПРАВЕДЛИВ ПРЕХОД ⁽¹⁾

Общи показатели за крайния продукт на REGIO (RCO) и общи показатели за резултата на REGIO (RCR)	
Крайни продукти	Резултати
RCO 01 — Предприятия, получаващи подкрепа (микро-, малки, средни и големи предприятия) (*)	RCR 01 — Създадени работни места в подкрепяните структури RCR 102 — Изследователски работни места, създадени в подкрепяните структури
RCO 02 — Предприятия, получаващи подкрепа чрез безвъзмездни средства	RCR 02 — Частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа (от които: безвъзмездни средства, финансови инструменти) (*)
RCO 03 — Предприятия, получаващи подкрепа чрез финансови инструменти	RCR 03 — Малки и средни предприятия (МСП), въвеждащи иновация в продукт или процес
RCO 04 — Предприятия, получаващи нефинансова подкрепа	RCR 04 — МСП, въвеждащи иновация в маркетинга или организацията
RCO 05 — Нови предприятия, получаващи подкрепа	RCR 05 — МСП, въвеждащи иновация на равнището на предприятието
RCO 07 — Научноизследователски организации, участващи в съвместни проекти за научни изследвания	RCR 06 — Подадени заявки за патент
RCO 10 — Предприятия, които си сътрудничат с научноизследователски организации	RCR 29a — Очаквани емисии на парникови газове от дейностите, изброени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО, в предприятията, получаващи подкрепа
RCO 121 — Предприятия, получаващи подкрепа за постигане на намаляване на емисиите на парникови газове от дейностите, изброени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО	
RCO 13 — Стойност на цифрови услуги, продукти и процеси, разработени за предприятия	RCR 11 — Потребители на нови и усъвършенствани обществени цифрови услуги, продукти и процеси RCR 12 — Потребители на нови и усъвършенствани цифрови услуги, продукти и процеси, разработени от предприятия
RCO 15 — Създаден капацитет за инкубация	RCR 17 — Нови предприятия, оцеляващи на пазара RCR 18 — МСП, които използват инкубаторни услуги след създаването на бизнес инкубатора
RCO 101 — МСП, инвестиращи в умения за интелигентна специализация, промишлен преход и предприемачество	RCR 97 — Подкрепяни стажове в МСП RCR 98 — Служители на МСП, преминали обучение за умения за интелигентна специализация, промишлен преход и предприемачество (по видове умения: технически, управленски, предприемачески, екологични, други) (*)
RCO 18 — Жилища с подобрени енергийни характеристики	RCR 26 — Годишно потребление на първична енергия (от които: жилища, обществени сгради, предприятия, други) (*)
RCO 19 — Обществени сгради с подобрени енергийни характеристики	RCR 29 — Очаквани емисии на парникови газове
RCO 20 — Новопостроени или подобрени мрежови линии за централно отопление и охлаждане	
RCO 104 — Брой на агрегатите за високоефективно комбинирано производство на енергия	

⁽¹⁾ За целите на представянето показателите са групирани, за да се улесни съпоставянето с показателите, включени в други регламенти за отделните фондове.

RCO 22 — Допълнителен капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници (от които: електроенергия, топлинна енергия) (*)	RCR 31 — Общо произведена енергия от възобновяеми източници (от които: електроенергия, топлинна енергия) (*) RCR 32 — Инсталиран допълнителен оперативен капацитет за енергия от възобновяеми източници
RCO 34 — Допълнителен капацитет за рециклиране на отпадъци RCO 107 — Инвестиции в съоръжения за разделно събиране на отпадъци RCO 119 — Отпадъци, подготвени за повторна употреба	RCR 47 — Рециклирани отпадъци RCR 48 — Отпадъци, използвани като суровини
RCO 36 — Зелена инфраструктура, подкрепяна за цели, различни от адаптиране към изменението на климата RCO 38 — Площ на рехабилитираната земя, за която се отпуска подкрепа RCO 39 — Площ, обхваната от инсталирани системи за мониторинг на замърсяването на атмосферния въздух	RCR 50 — Жители, ползващи се от мерки за качеството на въздуха (**) RCR 52 — Рехабилитирана земя, използвана за зелени площи, социално жилищно настаняване, стопанско или друго ползване
RCO 55 — Дължина на новите трамвайни линии и линии на метрото RCO 56 — Дължина на реконструирани или модернизираните трамвайни линии и линии на метрото RCO 57 — Капацитет на екологосъобразния подвижен състав за колективен обществен транспорт RCO 58 — Специализирана велосипедна инфраструктура, за която се отпуска подкрепа RCO 60 — Градове с нови или модернизираните цифровизирани системи за градски транспорт	RCR 62 — Годишен брой ползватели на нов или модернизиран обществен транспорт RCR 63 — Годишен брой ползватели на нови или модернизираните трамвайни линии и линии на метрото RCR 64 — Годишен брой ползватели на специализирана велосипедна инфраструктура
RCO 61 — Площ на новите или модернизираните съоръжения за службите по заетостта	RCR 65 — Годишен брой ползватели на новите или модернизираните съоръжения за службите по заетостта
RCO 66 — Капацитет на класните стаи на нови или модернизираните детски заведения RCO 67 — Капацитет на класните стаи на нови или модернизираните образователни заведения	RCR 70 — Годишен брой ползватели на нови или модернизираните детски заведения RCR 71 — Годишен брой ползватели на нови или модернизираните учебни заведения
RCO 113 — Жители, обхванати от проекти в рамките на интегрирани действия за социално-икономическо приобщаване на маргинализирани общности, домакинства с ниски доходи и групи в неравностойно положение (**)	
RCO 69 — Капацитет на нови или модернизираните здравни заведения RCO 70 — Капацитет на нови или модернизираните структури за социални грижи (различни от жилищно настаняване)	RCR 72 — Годишен брой ползватели на нови или модернизираните услуги за електронно здравеопазване RCR 73 — Годишен брой ползватели на нови или модернизираните здравни заведения RCR 74 — Годишен брой ползватели на нови или модернизираните заведения за социални грижи

Общи показатели за непосредствения краен продукт (ЕЕСО) и общи показатели за непосредствените резултати (ЕЕСР) за участниците ⁽¹⁾ ⁽²⁾	
Крайни продукти	Резултати
ЕЕСО 01 — безработни, включително трайно безработни (**)	ЕЕСР 01 — участници, които при напускане на операцията са започнали да търсят работа (**)
ЕЕСО 02 — трайно безработни (**)	ЕЕСР 02 — участници, които при напускане на операцията са ангажирани с образование или обучение (**)
ЕЕСО 03 — неактивни (**)	ЕЕСР 03 — участници, които при напускане на операцията получават квалификация (**)
ЕЕСО 04 — заети лица, включително самостоятелно заети лица (**)	ЕЕСР 04 — участници, които при напускане на операцията имат работа, включително като самостоятелно заети лица (**)
ЕЕСО 05 — брой на децата на възраст под 18 години (**)	
ЕЕСО 06 — брой на младежите на възраст между 18 и 29 години (**)	
ЕЕСО 07 — брой на участниците на 55 и повече години (**)	
ЕЕСО 08 — с прогимназиален етап на основното образование или по-ниска степен на образование (ISCED 0-2) (**)	
ЕЕСО 09 — със средно образование (ISCED 3) или образование след средното образование (ISCED 4) (**)	
ЕЕСО 10 — с висше образование (ISCED 5 до 8) (**)	
ЕЕСО 11 — общ брой на участниците ⁽³⁾	

(*) Разбивката не се изисква за програмиране, а само за докладване.

(**) Докладваните данни представляват лични данни съгласно член 4, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

⁽¹⁾ Трябва да бъдат докладвани всички свързани с участниците показатели за крайния продукт и за резултата.

⁽²⁾ Личните данни трябва да бъдат разбити по пол (женски, мъжки, небинарни лица, съгласно националното право). Ако някои резултати не са възможни, данни за тези резултати не трябва да бъдат събирани или докладвани.

По целесъобразност, общите показатели за крайния продукт могат да се съобщават въз основа на целевата група на операцията.

Когато данните се събират от регистри или равностойни източници, държавите членки могат да използват национални определения.

⁽³⁾ Този показател се изчислява автоматично въз основа на общите показатели за крайния продукт, свързани със статуса на заетост.